

ગુજરાત રાજ્યના માહિતી ખાતા દ્વારા પ્રસિદ્ધ થતું રોજગારલક્ષી સાપ્તાહિક

વર્ષ - ૪૫ • તા. ૩૦ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૩ • અંક નં. ૩૦

રોજગાર સમાચાર

તંત્રી : ધીરજ પારેખ

સહતંત્રી : અરવિંદ આર. પટેલ • કાર્યવાહક તંત્રી : પુલક ત્રિવેદી • સંપાદક : ઉર્વિ રાવલ, મનીષા વાઘેલા • સહસંપાદક : બેલા મહેતા

‘ગુજરાત રોજગાર સમાચાર’નું વાર્ષિક લવાજમ + ૩૦/- છે. માહિતી નિયામકની કચેરી, હિસાબી શાખા, બ્લોક નં. ૧૯/૧, ડો. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર-૩૮૨૦૧૦ ઉપરાંત રાજ્યની કોઈપણ કોમ્પ્યુટરાઈઝ્ડ પોસ્ટઓફિસમાં (સર્વિસ ચાર્જ સાથે) તથા જિલ્લા ખાતેની માહિતી કચેરીઓએ લવાજમ સ્વીકારવામાં આવે છે. લવાજમ ઉઘરાવવા માટે આ કચેરીએ કોઈ અધિકૃત એજન્ટની નિમણૂક કરી નથી.

વેબસાઈટ : www.gujaratinformation.gujarat.gov.inwww.facebook.com/gujaratinformation.official

Phone No. : 079-232-53440

વેબસાઈટ : www.gujaratinformation.gujarat.gov.in ઉપરથી ગુજરાત રોજગાર સમાચારનો અંક નિ:શુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકાશે.

INSTITUTE OF HUMAN BEHAVIOUR & ALLIED SCIENCES (IHBAS) : DELHI

A Walk-in-Interview for appointment of Senior Residents/Junior Residents on Regular/Tenure basis in various Specialties of this Institution will be held in the Office of Director, IHBAS, Delhi as per schedule given below:-

Sl. No.	Name of post	No. of vacant post	Reservation					Date of Interview	Qualification/Eligibility
			UR	SC	ST	OBC	EWS		
1	Senior Resident (Psychiatry)	17	06	01	02	06	02	04/09/2023	Qualification for Sl.No. 01 to 07 Recognized Post Graduate Degree (MD/MS/DNB)/Diploma in the concerned specialty. Qualification for Sl.No. 8 Senior Resident (Emergency Laboratory): Recognized Post Graduate Degree (MD/DNB) in Pathology/ Microbiology/ Biochemistry/ Laboratory Medicine) from a MCI recognized Institution/ Medical College. Age limit: Upper age limit is 45 Years (relaxable upto five years for SC/ST, three year for OBC and ten years for PWD candidates) as on last date of receipt of applications. OBC certificate issued by the Authority of Delhi Govt. only will be accepted. Emoluments: As per 7th CPC Pay Matrix Level-11 (Rs.67700-208700) and other usual allowances as admissible under the rules.
2	Senior Resident (Neurology)	04	01	01	00	01	01		
3	Senior Resident (Neuro Psychopharmacology) (NPPL)	03	01	01	00	00	01		
4	Senior Resident (Neuro- Radiology)	03	01	00	01	01	00		
5	Senior Resident (Neuro Surgery)	04	02	01	00	01	00		
6	Senior Resident (Neuroanesthesia)	08	02	02	01	02	01		
7	Senior Resident (Neuro-Chemistry)	02	01	00	00	01	00		
8	Senior Resident (Emergency Laboratory)	02	00	00	00	01	01		
	Total posts	43	14	06	04	13	06		
Sl. No.	Name of post	No. of vacant post	Reservation					Date of Interview	Qualification/Eligibility
			UR	SC	ST	OBC	EWS		
1	Junior Resident (Psychiatry)	14	08	01	01	03	01	05/09/2023	MBBS or equivalent degree from MCI recognized Institution/ Medical College. Internship: Candidates who have completed internship before 05/09/2021 i.e. two years elapsed after completion of internship are not eligible to participate in Walk-in-Interview for the post of Junior Resident. Emoluments: As per 7th CPC, Pay Matrix Level-10 (Rs.56100-177500) and other usual allowances as admissible under the rules. Age limit: Upper age limit is 40 years (relaxable five years for SC/ ST, three years for OBC and ten years for Pwd candidates) as on last date of receipt of applications. OBC certificate issued by the Authority of Delhi Govt. only will be accepted.
2	Junior Resident (Neurology)	19	08	02	01	06	02		
3	Junior Resident (Neurosurgery)	04	03	00	00	01	00		
4	Junior Resident (Neuroanesthesia)	03	03	00	00	00	00		
	Total posts	40	22	03	02	10	03		

- Receiving of Application and verification of certificates will be held from 09.00 am to 10.00 am on the date of interview in the Activity Room, Academic Block, IHBAS Hospital, Dilshad Garden, Delhi 110095.
- Out of 43 vacancies of Senior Residents, 02 posts are reserved for Persons with Disabilities (PwD), OH candidates as per Government Rules.
- Out of 40 vacancies of Junior Residents, 02 posts are reserved for Persons with Disabilities (PwD) (01 OH and 01 HH) candidates as per Government Rules.
- The Director, IHBAS reserves the right of any amendment, cancellation and changes of this advertisement whole or in part-without assigning any reason.
- Application form and other information may be downloaded/viewed from our official website (www.ihbas.delhigovt.nic.in)

How to apply:

The eligible and desirous candidates fulfilling educational qualifications/eligibility conditions should appear for a Walk-in-Interview with the application along with original certificates and one set of self attested photocopies of the relevant documents in support of Age, Qualification, Attempts, Mark-sheet, Degree, DMC Registration, Category & Experience Certificate etc. and two passport size photographs and a Fee of Rs.500/- will be charged from the UR, OBC & EWS applicants in the shape of demand draft (non-refundable) issued in favour of 'Director, IHBAS; payable at Delhi to be issued after the date of publication of this Advertisement. The SC/ST/PwDs applicants are exempted from payment of Fee. No TA/DA will be paid to the candidates.

भारतीय विमानपत्तन प्राधिकरण AIRPORTS AUTHORITY OF INDIA

RECRUITMENT OF JUNIOR ASSISTANTS, SENIOR ASSISTANTS AND JUNIOR EXECUTIVES IN VARIOUS DISCIPLINES IN AIRPORTS AUTHORITY OF INDIA

Airports Authority of India (AAI), a Government of India Public Sector Enterprise, constituted by an Act of Parliament, is entrusted with the responsibility of creating, upgrading, maintaining and managing civil aviation infrastructure both on the ground and air space in the country. AAI has been conferred with the Mini Ratna Category-1 Status.

Airports Authority of India invites applications from eligible candidates to apply ON-LINE through AAI's Website www.aai.aero for the following posts. No application through any other mode will be accepted.

Post Code	Name of Post	Number of vacancies and reservation											
		Total	UR	EWS	OBC (NCL)	SC	ST	(Included vacancies)					ExSM
								PwBD					
								(A)	(B)	(C)	(D & E)		
01	Jr. Assistant (Office)	09	06	00	02	01	00	00	00	00	00	01	
02	Sr. Assistant (Accounts)	09	06	00	02	01	00	00	00	00	00	01	
03	Junior Executive (Common Cadre)	237	99	23	63	35	17	05	05	02	05	00	
04	Junior Executive (Finance)	66	30	06	17	09	04	03	02	00	01	00	
05	Junior Executive (Fire Services)	03	03	00	00	00	00	00	00	00	00	00	
06	Junior Executive (Law)	18	10	01	04	02	01	02	00	01	00	00	

The number of vacancies is tentative and may increase or decrease at sole discretion of AAI.

Abbreviations used: UR= Unreserved, EWS= Economically Weaker Section, OBC(NCL)= Other Backward Classes (Non-Creamy Layer), SC= Scheduled Caste, ST= Scheduled Tribe, PwBD= Persons with Benchmark Disability, ExSM= Ex-servicemen

PwBD Category (A), (B), (C), (D) & (E): Please refer Suitable categories of Benchmark Disabilities against respective post code

POSTS IDENTIFIED SUITABLE FOR PERSONS WITH BENCHMARK DISABILITY (PwBD)

Post Code	Functional Requirements	Suitable categories of Benchmark Disabilities				
		A	B	C	D	E
01	S, ST, W, MF, RW, SE, C, BN, H	B, LV	D, HH	LC, Dw, AAV, OA, OL, BL, OAL, BA, CP, MDy, SD/Sl without any associated neurological/limb dysfunction (SD/Sl with associated neurological/limb dysfunction shall be covered under respective category of OA, OL, BL, OAL, BA)	ASD (M, MoD), SLD, MI	MD involving categories (A) to (D)
02	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C, MF	B, LV	D, HH	OA, OL, BL, OAL, BA, CP, LC, Dw, AAV, SD/Sl without any associated neurological/limb dysfunction (SD/Sl with associated neurological/limb dysfunction shall be covered under respective category of OA, OL, BL, OAL, BA)	ASD (M, MoD), SLD, MI	MD involving categories (A) to (D)
03	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C, MF	B, LV	D, HH	OA, OL, BL, OAL, BA, CP, LC, Dw, AAV, SD/Sl without any associated neurological/limb dysfunction (SD/Sl with associated neurological/limb dysfunction shall be covered under respective category of OA, OL, BL, OAL, BA)	ASD (M, MoD), SLD, MI	MD involving categories (A) to (D)
04	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C, MF	B, LV	D, HH	OA, BA, OL, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV, MDy, SD/Sl without any associated neurological/limb dysfunction (SD/Sl with associated neurological/limb dysfunction shall be covered under respective category of OA, BA, OL, BL, OAL)		MD involving categories (A) to (C)
05				Not Applicable		
06	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C, MF	B, LV	D, HH	OA, BA, OL, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV, SD/Sl without any associated neurological/limb dysfunction (SD/Sl with associated neurological/limb dysfunction shall be covered under respective category of OA, BA, OL, BL, OAL)	ASD, SLD, MI	MD involving categories (A) to (D)

Abbreviations used:

S=Sitting, ST=Standing, W=Walking, BN=Bending, MF=Manipulation with Fingers, RW=Reading & Writing, SE=Seeing, H=Hearing, C=Communication

B=Blind, LV=Low Vision, D=Deaf, HH= Hard of Hearing, OA=One Arm, OL=One Leg, BA=Both Arms, BL=Both Leg, OAL=One Arm and One Leg, CP=Cerebral Palsy, LC=Leprosy Cured, Dw=Dwarfism, AAV=Acid Attack Victims, MDy= Muscular Dystrophy, SD/Sl= Spinal Deformity/ Spinal Injury, ASD= Autism Spectrum Disorder (M= Mild, MoD= Moderate), SLD= Specific Learning Disability, MI= Mental Illness, MD=Multiple Disabilities

Note: Definition of various categories of disability identified suitable for the post shall be as defined under RPwD Act, 2016

QUALIFICATION & EXPERIENCE

Post Code	Name of post	Educational Qualification & Experience#
01	Jr. Assistant (Office)	Graduate
02	Sr. Assistant (Accounts)	Graduate preferably B.Com 2 years' relevant experience in the field of preparation of Financial Statements, taxation (direct & indirect), audit and other Finance and Accounts related field experience.
03	Junior Executive (Common Cadre)	Any graduate
04	Junior Executive (Finance)	MBA or Post Graduate Diploma in Management with specialization in Finance or Cost Accountant or Chartered Accountant or Chartered Financial Analyst.
05	Junior Executive (Fire Services)	Bachelor's Degree in Engineering /Tech. in Fire Engg./Mechanical Engg./Automobile Engg.
06	Junior Executive (Law)	Professional degree in Law (3 years' course after graduation OR 5 years' integrated course after 10+2) and candidate should be eligible to get himself enrolled as an Advocate in Bar Council of India to do practice in courts in India

Only post-qualification experience will be considered i.e. experience gained after acquiring the minimum educational qualification required for the post.

Note-

1. Degree/Diploma/Certificate/Membership Examination should be:-

- From a Recognized/Deemed university or from an apex institution i.e. (IITs/IIMs/XLRI/TISS etc.) recognized by Govt. of India; and
- Percentage of marks: - Pass marks or equivalent for Bachelor's Degree and also for P.G. Degree/Diploma including MBA/CA/CWA

2. Candidates having B.E./B. Tech/ B. Sc. (Engg.) Degree are allowed to apply against the post for which essential qualification is prescribed as Bachelor's Degree in Engineering.

AGE LIMIT & RELAXATION

AGE LIMIT:

Junior Assistant	: Maximum age 30 years as on 04.09.2023
Senior Assistant	: Maximum age 30 years as on 04.09.2023
Junior Executive	: Maximum age 27 years as on 04.09.2023

RELAXATION IN AGE

- (i) Upper age limit is relaxable by **5 years** for SC/ST and **3 years** for OBC (Non-Creamy layer) candidates. Vacancies reserved for OBC category are meant for candidates belonging to 'Non-creamy layer' as per the guidelines of Govt. of India on the subject.
- (ii) Upper age limit is relaxable by **10 years** for PWD candidates where post is identified suitable for relevant category of disability, supported by certificate of disability issued on or before 04.09.2023 by the competent authority.
- (iii) For Ex-Servicemen, age relaxation is applicable as prescribed by Govt. of India orders issued from time to time.
- (iv) Upper age limit is relaxable by **10 years** for candidates who are in regular service of AAI.
- (v) For Post Codes- 01 & 02, age relaxation up to the age of **35 years** for widows, divorced women and women judicially separated from their husbands and who are not remarried, subject to production of:
  - Death Certificate of husband and affidavit that the candidate has not remarried, in case of widows
  - Certified copy of the Court Order conveying divorce or judicial separation and affidavit that the candidate has not remarried, in case of legally divorced women.
- (vi) The date of birth as recorded in the Matriculation/Secondary Examination certificates will only be accepted. No subsequent requests for change in date of birth will be entertained.

IMPORTANT DATES

EVENT	DATE
Opening date for On-line Applications	05.08.2023
Last date for On-line Application	04.09.2023
Tentative Date of On-line Examination	Will be announced on AAI Website-www.aa1.aero

HOW TO APPLY:

- (i) Before applying for the post, the candidate should ensure that he/she fulfils the eligibility and other norms mentioned in the Advertisement. Furnishing of wrong/false information will be a disqualification and AAI will not be responsible for any consequence of furnishing of such wrong/false information.
- (ii) Candidates are advised to read the following instructions carefully before applying on-line and also all the instructions given on main instruction page of the on-line application:
  - a) Candidates are required to apply On-line through the link available on www.aa1.aero under tab "CAREERS". No other means/mode of submission of applications will be accepted under any circumstances.
  - b) Incomplete application will be summarily rejected.
  - c) Candidates should have a valid personal E-mail ID and Mobile Number. It should be kept active during the currency of this recruitment process. The candidates are requested to check regularly their E-mail/AAI's website for any communication from AAI.
  - d) Before starting to fill up the on-line application, the candidates should keep at hand the following details/documents/information:-
    - 1. Valid E-mail id: The E-mail id entered in the online application form should remain active until the recruitment process is completed. No change in E-mail id will be allowed once registered. All correspondence regarding this recruitment shall be made on the registered E-mail id/AAI website, including intimation to download Admit Card for Online examination and Call Letter for Application Verification, if shortlisted.
    - 2. Scanned (digital) image of his/her photograph, signature, left thumb impression and the hand written declaration as per the specifications given below, for uploading in the application form.
    - 3. All relevant documents/details relating to eligibility criteria viz Educational Qualification, Caste Certificate [SC/ST/OBC(NCL)], EWS Certificate, Experience Certificate, Disability Certificate, Discharge Certificate in case of Ex-Servicemen, Apprentice Certificate from AAI etc.
    - 4. Details/ documents to make Online Payment of the requisite application fee/ intimation charges.
  - e) Candidates are advised not to respond to unscrupulous advertisements appearing in any newspaper/websites/mobile apps etc. For authenticity of the any information, candidates may visit detailed advertisement available on AAI website www.aa1.aero only.

ALI YAVAR JUNG NATIONAL INSTITUTE OF SPEECH & HEARING DISABILITIES (DIVYANGJAN)

(Under Department of Empowerment of Persons with Disabilities (Divyangjan) Ministry of Social Justice & Empowerment, Government of India) Bandra Reclamation, Bandra (W), Mumbai - 400 050.

EMPLOYMENT NOTICE

AYJNISHD (D) invites applications for the following posts at Mumbai on Direct Recruitment basis:

Sr. No.	Posts	Max. Age	No. of Post	Scale of Pay
1.	Reader (Speech Pathology) Group - A	45	01 (UR)	Level - 11 (Rs. 67700 - Rs. 208700) of the Pay Matrix of 7th CPC (6th CPC Rs. 15600 - 39100 (PB-3) Grade Pay Rs. 6600/-)
2.	Reader (Education) Group - A	45	01 (UR)	Level - 11 (Rs. 67700 - Rs. 208700) of the Pay Matrix of 7th CPC (6th CPC Rs. 15600 - 39100 (PB-3) Grade Pay Rs. 6600/-)
3.	Information and Documentation Officer Group - A	35	01 (UR)	Level - 11 (Rs. 67700 - Rs. 208700) of the Pay Matrix of 7th CPC (6th CPC Rs. 15600 - 39100 (PB-3) Grade Pay Rs. 6600/-)
4.	Rehabilitation Officer Group - A	30	01 (Blind or Low vision)	Level-10 (Rs. 56100 - Rs. 177500) of the Pay Matrix of 7th CPC (6th CPC Rs. 15600 - 39100 (PB-3) Grade Pay Rs. 5400/-)
5.	Extension Service Officer (Sp. & Hg.) Group - A	30	01 (UR)	Level-10 (Rs. 56100 - Rs. 177500) of the Pay Matrix of 7th CPC (6th CPC Rs. 15600 - 39100 (PB-3) Grade Pay Rs. 5400/-)
6.	Accounts Officer Group - B	40	01 (UR)	Level - 8 (Rs. 47600 - Rs. 151100) of the Pay Matrix of 7th CPC (6th CPC Rs. 9300 -34800 (PB-2) Grade Pay Rs. 4800/-)
7.	Extension Service Assistant (Social Work) Group - B	30	01 (UR)	Level - 6 (Rs. 35400 - Rs. 112400) of the Pay Matrix of 7th CPC (6th CPC Rs. 9300 - 34800 (PB-2) Grade Pay Rs. 4200/-)

General Information:

- 1. The application duly completed in all respects and signed by the candidate in the prescribed format along with self attested photocopies of relevant enclosures and other testimonials in respect of

National Highways Authority of India

भारतीय राजमार्ग/RECRUITMENT NOTICE

भारत सरकार, खोज-सह-चयन समिति को राजमार्ग को चयन पर निम्नलिखित पदों को भिरु भरती हेतु आवेदन आमंत्रित करता है:-
NHAI invites applications for recruitment to the following posts on Selection through Search-cum-Selection Committee:-

Name of the posts	No. of posts	Pay Scale
मुख्य महासंचालक (वित्त) Chief General Manager (Finance)	01	लेवल-14 (Rs. 144200-218200) / (मराठी-पूरु) पीबी-4 (Rs. 37400-67000) + ग्रेड पे रू. 10000/-
मुख्य महासंचालक (युटिलिटी शिफ्टिंग) Chief General Manager (Utility Shifting)	01	Level-14 (Rs. 144200-218200) / (Pre-revised) PB-4 (Rs. 37400-67000) with Grade Pay Rs. 10000/-

- 2. नागराजमार्ग की वेबसाइट (www.nhai.gov.in) पर परलख विस्तृत विवरण में वी गई प्रक्रिया को अनुसर करके दिनांक 05.08.2023 (सारां 8:00 बजे तक) ऑनलाइन आवेदन कर चयन सुनिश्चित करें।
The applicant is required to ensure submission of online application as per the procedure indicated in the detailed advertisement, available on NHAI website (www.nhai.gov.in), by 05.08.2023 (upto 8:00 PM).
- 3. अनु राजमार्ग खोज-सह-चयन, अन्य शर्तें वरिष्ठ से संबंधित विस्तृत विवरण नागराजमार्ग की वेबसाइट पर देखे जा सकते हैं।
Details regarding age limit, eligibility criteria, other conditions etc. may also be accessed on NHAI website.
- 4. इस विवरण को चयन में सुधार/अनुसर/निस्कारण, यदि कोई होना तो, उसे केवल नागराजमार्ग की वेबसाइट पर प्रकाशित किया जाएगा।
Compendium/Addendum/Cancellation to this advertisement, if any, shall be published on NHAI website only.

qualifications, age proof, category, experience, salary drawn, etc. should reach to the Director, All Yavar Jung National Institute of Speech and Hearing Disabilities (Divyangjan), K.C. Marg, Bandra Reclamation, Bandra (W), Mumbai - 400050 within 30 days from the date of publication of advertisement in the Employment News.

- 2. The details of eligibility for each post i.e., Age limit, Educational Qualifications, Experience and other requirement are available on AYJNISHD website www.ayjnihh.nic.in.
- 3. The prescribed application format is also available & can be downloaded from the website www.ayjnihh.nic.in.

For more details see Employment News Issue-21 Dt. 19-25 August-2023

ભારતીય હોકીનાં સુવર્ણ યુગના શિલ્પી - મેજર ધ્યાનચંદ

ભારતીય મેન્સ હોકી ટીમે તાજેતરમાં જ એશિયન ચેમ્પિયનશીપ ટ્રોફી જીતી લીધી. પ્રભાવશાળી દેખાવ કરતાં ટુર્નામેન્ટમાં એકપણ મેચ હાર્યા વિના ભારતીય ટીમે આ સિદ્ધી મેળવી ફરી હોકીના સુવર્ણ ભૂતકાળની યાદ તાજી કરાવી. અલબત્ત આપણી રાષ્ટ્રીય રમત હોકી સાથે એક નામ અવિભાજ્ય રીતે જોડાયેલું છે અને તે છે પદ્મભૂષણ મેજર ધ્યાનચંદ. દંતકથા સમાન આ વ્યક્તિ જ ભારતનો હોકીની રમતમાં ડંકો વગાડનાર ખેલાડી હતી. એમ્સટર્ડમ, લોસ એન્જેલસ અને બર્લિન એમ સંબંધિત ત્રણ ઓલિમ્પિકમાં ભારતને ગોલ્ડ મેડલ અપાવનારી એક માત્ર પ્રતિભા. ભલે ગોલ્ડ ટીમને મળ્યો હતો, તેમને

વ્યક્તિગત નહોતો મળ્યો, પણ તેમની વ્યક્તિગત રમત એટલી અજાયબ કે ૧૯૨૮થી ૧૯૩૬ના વર્ષોમાં તેમણે ઓલિમ્પિકમાં જે ઈતિહાસ લખ્યો તે તેમના વિના સંભવ નહોતો. એટલે જ તેમને “THE KING OF GOLDEN TIMES” કહેવું અતિશયોક્તિ નહીં લાગે.

મેજર ધ્યાનચંદની ખેલપ્રતિભાના પ્રતાપે જ ભારત સરકારે રાજીવ ગાંધી ખેલરત્ન પુરસ્કારને મેજર ધ્યાનચંદનું નામ આપ્યું. એમના પાસિંગ અને સ્ટ્રોકવર્કને કારણે ધ્યાનચંદ ‘હોકીના જાદૂગર’ તરીકે ઓળખાયા. તેઓ વિઝાર્ડ ઓફ હોકી તરીકે પણ લોકપ્રિય હતા. સેન્ટર ફોરવર્ડમાં રમતી વેળા હરીફ ખેલાડીને ચક્રમો આપી વીજળીક સ્ફૂટિથી દે ધના ધન ગોલ કરવા માંડે ત્યારે હરીફ ટીમ લાચાર બની જતી હતી. હોકી રમતના સમીક્ષકો, વિવેચકો, અને ખેલાડીઓ આજે પણ કબૂલે છે કે ધ્યાનચંદ જેવો હોકી ખેલાડી વિશ્વમાં આજ સુધી પાક્યો નથી.

પોતાની આંતરરાષ્ટ્રીય હોકી કારકિર્દી દરમિયાન 1000થી પણ વધુ ગોલ કર્યા હતા. ૧૯૨૬થી ૧૯૪૮ સુધીની તેમની આંતરરાષ્ટ્રીય કારકિર્દીમાં તેમણે ૪૦૦ ગોલ ફટકારેલા. વર્ષ 1956માં ધ્યાનચંદ લશ્કરમાંથી નિવૃત્ત થયા. તે વખતે તેઓ મેજર હતા. 1956માં ‘પદ્મભૂષણ’નો ઈલકાબ મેળવનાર ધ્યાનચંદે ‘ધ ગોલ’ નામે એમની આત્મકથા લખી હતી. આ મહાન ખેલાડીનું 1979ની ત્રીજી ડિસેમ્બરે મૃત્યુ થયું. દેશ માટે ઓલિમ્પિક ગોલ્ડ મેડલ હાંસલ કરનાર આ ખેલાડીના મૃત્યુના એક વર્ષ પછી ભારતીય ટપાલ વિભાગે તેમની સ્મૃતિમાં એક ટપાલ ટીકીટ બહાર પાડી. તેમજ નવી દિલ્હી ખાતે ધ્યાનચંદ નેશનલ સ્ટેડીયમ બનાવવામાં આવ્યું. નવી દિલ્હીના નેશનલ સ્ટેડીયમ પર એમની કાંસ્ય મૂર્તિ મૂકવામાં આવી છે.

આ મહાન ખેલાડીએ હોકી ક્ષેત્રે આપેલા અવિસ્મરણીય પ્રદાન બદલ 6 ઓગસ્ટ 2021માં વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની સરકારે રમત ક્ષેત્રે અપાતા સૌથી મોટા એવોર્ડ રાજીવ ગાંધી ખેલ રત્ન એવોર્ડને મેજર ધ્યાનચંદ ખેલ રત્ન એવોર્ડ તરીકે ઓપવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ટૂંક સમયમાં જ જણાવ્યું કે,

હોકી તોડીને ચેક કરવામાં આવી કે ક્યાંક તેમાં યુંબક તો નથી ને?

ધ્યાનચંદની લોકપ્રિયતા વધવા સાથે તેમના વિરોધીઓ પણ વધ્યા હતા. સેન્ટર ફોરવર્ડના ખેલાડી તરીકે જાણીતા એવા ધ્યાનચંદે નેધરલેન્ડના પરાજયમાં મુખ્ય ભૂમિકા નીભાવતા 2 ગોલ કર્યા. 1928માં તેમના વિરોધીઓએ હોલેન્ડ ખાતે ધ્યાનચંદની હોકી સ્ટીક તોડીને ક્યાંક તેમની રમતનું રહસ્ય હોલચુંબક તો નથી ને એ વાતની ખાતરી કરવામાં આવી. અંદરથી તો શું નીકળવાનું હતું. કારણ કે જે હતું તે ધ્યાનચંદની અંદર હતું.

ધ્યાનચંદ અને હિટલર

બર્લિન ઓલિમ્પિક્સમાં જર્મનીની ટીમને હરાવી ભારતે સુવર્ણ પદક જીત્યો ત્યારે મેચ નિહાળવા આવેલા જર્મનીના સરમુખત્યાર હિટલરે પણ ધ્યાનચંદની રમતની પ્રશંસા કરી તેમને ડીનર માટે આમંત્રણ આપ્યું. હિટલરે તેમને જર્મન સેનામાં કર્નલનું પદ આપવાની ઓફર કરી હતી, ત્યારે ધ્યાનચંદજીએ આ ઓફરનો સવિનય ઈનકાર કર્યો, તેમણે હિટલરને કહ્યું હતું કે, ‘હું મારા દેશ માટે જ રમીશ. મને આગળ વધારવાની જવાબદારી દેશની નથી, એ મારી જવાબદારી છે કે હું દેશને આગળ વધારું.’

દેશને ગૌરવ અપાવનારી ક્ષણોમાં ઘણા દેશવાસીઓની વિનંતી સામે આવી છે કે, ખેલ રત્ન એવોર્ડનું નામ મેજર ધ્યાનચંદ પર રાખી ધ્યાનચંદજીને સમર્પિત કરવો જોઈએ. લોકલાગણીને માન આપીને હવે રાજીવ ગાંધી ખેલ રત્ન એવોર્ડને મેજર ધ્યાનચંદ ખેલ રત્ન એવોર્ડ નામ આપવામાં આવ્યું છે.

દંતકથા સમાન આ વ્યક્તિના હોકી ક્ષેત્રેના પ્રદાન વિશે વાત કરીએ તો...હોકીના મહાન જાદૂગર મેજર ધ્યાનચંદનો જન્મ 29 ઓગસ્ટ 1905માં ઉત્તરપ્રદેશના અલ્હાબાદમાં થયો હતો. હવે રાષ્ટ્રીય ખેલ દિવસ તરીકે સમગ્ર દેશમાં ઉજવવામાં આવે છે. તેમનું મૂળ નામ ધ્યાનસિંઘ હતું. તેમના પિતા બ્રિટીશ લશ્કરમાં સુબેદાર તરીકે નોકરી કરતા હોવાથી શિસ્ત, અનુશાસનના ગુણો વારસમાં જ મળ્યા હતા.

ધ્યાનચંદ 1922માં માત્ર ૧૭ વર્ષની ઉંમરે બ્રિટિશ આર્મીમાં સિપાહી તરીકે જોડાયા. બ્રાહ્મણ રેજીમેન્ટના સુબેદાર ભોલે તિવારીએ ધ્યાનચંદને હોકી રમવા પ્રેર્યા. તેમના પ્રથમ કોચ પંકજ ગુપ્તાએ ધ્યાનચંદની હોકીની રમત માટેનો રસ, એકાગ્રતા અને આવડતના ગુણો પારખીને ભવિષ્યવાણી ઉચ્ચારી કે ધ્યાનચંદનું નામ હોકીના ઈતિહાસમાં ચંદ્રની જેમ ચમકતું રહેશે. એમ કહેવાય છે કે ધ્યાનચંદ નામ ત્યારથી જ પડ્યું હતું. એ પહેલા ધ્યાનચંદ ધ્યાનસિંહના નામથી ઓળખાતા હતા. રસપ્રદ વાત એ છે કે તેઓ દિવસ ઉપરાંત રાત્રે ચંદ્રમાના અજવાળામાં પણ એકચિત્તે હોકીની પ્રેક્ટીસ કરતાં તેથી જ તેમના ટીમ સદસ્યોએ તેમને ધ્યાનચંદ એવું નામ આપ્યું.

1926માં ન્યૂઝીલેન્ડ ગયેલી ભારતીય હોકી ટીમના ખેલાડી તરીકે પહેલીવાર ધ્યાનચંદની પસંદગી થઈ હતી. ન્યૂઝીલેન્ડમાં બંને દેશો વચ્ચે રમાયેલી 20 મેચો પૈકી 18 જીતી ભારતે હોકી વિશ્વમાં ડંકો વગાડ્યો. આ સમગ્ર ટુર્નામેન્ટમાં ભારત તરફથી કરાયેલા 192 ગોલ પૈકી 100 ગોલ તો માત્ર ધ્યાનચંદના જ હતા. આથી અંગ્રેજોએ શિરપાવ આપીને સિપાહીમાંથી લાન્સ નાયક તરીકે બદલી આપી હતી. 1927માં ભારત અને ઈંગ્લેન્ડ વચ્ચે 10 હોકી મેચમાં ભારતના 72 પૈકી તેમણે 36 ગોલ કર્યા. વર્ષ ૧૯૨૮માં પહેલી વખત ભારતીય હોકી ટીમે એમ્સટર્ડમ ઓલિમ્પિકમાં ભાગ લીધો. તેમાં ટીમ ઈંડિયા બધી જ મેચ જીતી અને મેજર ધ્યાનચંદે ફાઈનલમાં બે ગોલ કરી ભારતને ૩-૦થી વિજેતા બનાવ્યું હતું.

વર્ષ 1932માં ભારતે કરેલા 338 ગોલમાંથી 133 ગોલ તો માત્ર મેજર ધ્યાનચંદના જ હતા. લોસ એન્જેલસ ઓલિમ્પિકની ફાઈનલ મેચમાં ભારતની ટીમે અમેરિકાને ૨૪-૦થી હરાવી દીધી. જેમાં ધ્યાનચંદે 8 ગોલ ફટકાર્યા હતા. બીજે દિવસે એક અખબારમાં છપાયું, ભારતની હોકી ટીમ પૂર્વથી આવેલું તોફાન છે. 1936માં ઓલિમ્પિક્સની ફાઈનલ ૧૯મી ઓગસ્ટે ભારત અને જર્મની વચ્ચે રમાઈ. હિટલર, તેનો પ્રચાર મંત્રી ચાર્લ્સ ગોબેલ્સ અને બીજા કેટલાક નાઝી અધિકારીઓ તે મેચ જોવા આવેલા. નાઝી જર્મનીની હોકી ટીમ પર હિટલરને ગૌરવ હતું. સેકન્ડ હાફમાં ધ્યાનચંદ અને તેમના ભાઈ રૂપસિંહે તેમના જૂતા ઊતારી નાખ્યા અને ઊઘાડા પગે જુસ્સા ભેર રમવા લાગ્યા. ટીમ ઈન્ડિયા ૮-૧થી વિજેતા બની.

ધ્યાનચંદે ઓલિમ્પિકમાં ભારતના 38માંથી 11 ગોલ કર્યા. જ્યારે પ્રીઓલિમ્પિક મેચોમાં ધ્યાનચંદે ભારતના 175માંથી 59 ગોલ કર્યા. બીજા વિશ્વયુદ્ધ પછી 42ની ઉંમરે પણ મેજર ધ્યાનચંદે રમવાનું ચાલુ રાખ્યું. તેમણે ઈસ્ટ આફ્રિકામાં કુલ 22 મેચમાં 61 ગોલ કર્યા. ૧૯૫૯માં તેઓ ૫૪ વર્ષના હતા અને ત્યારે પણ ભારતનો એકેય ખેલાડી એવો નહોતો જે મેજર ધ્યાનચંદ પાસેથી બોલ છીનવી શકે.

કેટલી વિચક્ષણ પ્રતિભાઓ એવી હોય છે જેમના પ્રદાનને ભૂલાવવું અશક્ય હોય છે. આવી જ પ્રતિભા હતા મેજર ધ્યાનચંદ. ભારત અને હોકીની રમત તેમની ખરા અર્થમાં ઋણી રહેશે.

- નીરવ રાવલ

National Testing Agency : New Delhi

ખાલી પદોની અધિસૂચના

તારીખ ૧૦ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૩

રાષ્ટ્રીય પરીક્ષા એજન્સી (NTA)ની સ્થાપના, શિક્ષણ મંત્રાલય (MoE), ઉચ્ચતર શિક્ષણ વિભાગ, ભારત સરકાર દ્વારા મુખ્ય ઉચ્ચતર શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં પ્રવેશ માટે અભ્યર્થિઓની યોગ્યતાનું આકલન કરવાના ઉદ્દેશ્યથી કુશળ, પારદર્શી તથા આંતરરાષ્ટ્રીય માનક પરીક્ષણ આયોજિત કરવા માટે એક આત્મનિર્ભર સ્વાયત્ત સંસ્થા રૂપે કરવામાં આવી છે. રાષ્ટ્રીય પરીક્ષા એજન્સી, ઈચ્છુક/યોગ્ય/ઉપરોક્ત અભ્યર્થિઓથી, પ્રતિનિયુક્તિ આધાર/વિદેશી સેવાની શરતો પર આપેલા પદોને ભરવા માટે 12 સપ્ટેમ્બર, 2023 સુધી ઓનલાઇન અરજીઓ આમંત્રિત કરે છે.

અ.નં.	પદનું નામ	ગ્રુપ	7મા CPC મુજબ વેતન સ્તર	ખાલી પદોની સંખ્યા
1.	નિદેશક	A	સ્તર-13	04
2.	સંયુક્ત નિદેશક	A	સ્તર-12	02
3.	સંશોધન વૈજ્ઞાનિક 'C'	A	સ્તર-12	01
4.	વરિષ્ઠ પ્રોગ્રામર	A	સ્તર-11	02
5.	ઉપ નિદેશક	A	સ્તર-11	02
6.	સંશોધન વૈજ્ઞાનિક 'B'	A	સ્તર-11	01
7.	પ્રોગ્રામર	A	સ્તર-10	03
8.	સહાયક નિદેશક	A	સ્તર-10	04
9.	સંશોધન વૈજ્ઞાનિક 'A'	A	સ્તર-10	02
10.	વરિષ્ઠ આધીક્ષક	B	સ્તર-7	04
11.	સ્ટેનોગ્રાફર	B	સ્તર-6	03

પાત્રતા માનદંડ/યોગ્યતા/અનુભવ, અરજી અને પસંદગીની પ્રક્રિયા વગેરે માટે કૃપા કરી <http://recruitment.nta.ac.in> પર ખાલી પદોની અધિસૂચના અને સુધારો/પરિશિષ્ટ વુઓ. NOC, APARs, સતર્કતા મંવૂટી, સત્વનિષ્ઠા પ્રમાણપત્ર સહિત દરેક પ્રકારથી સંપૂર્ણ અરજી તા. 18 સપ્ટેમ્બર, 2023 સુધી, સમુચિત માધ્યમ દ્વારા (કેન્ડર નિયંત્રણ પ્રાધિકરણ/સંબંધિત મૂળ સંગ્રહન) રાષ્ટ્રીય પરીક્ષા એજન્સી, પ્રથમ માળ MDP-બિલ્ડિંગ, ઓખલા ઈન્ડસ્ટ્રિયલ એસ્ટેટ, નવી દિલ્હી-110020,ની પાસે પહોંચી જવી જોઈએ.

નેશનલ સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી ક્યાં આવેલી છે?

- રાષ્ટ્રીય ખેલ દિવસની ઉજવણી ક્યારે કરવામાં આવે છે?
  - ૧૬ ઓગસ્ટ
  - ૨૯ ઓગસ્ટ
  - ૦૨ સપ્ટેમ્બર
  - ૨૬ સપ્ટેમ્બર
- રાષ્ટ્રીય ખેલ દિવસ કયા સુપ્રસિદ્ધ રમતવીરની જન્મજયંતીના રોજ ઉજવાય છે?
  - સચિન તેંડુલકર
  - દુલિપસિંઘ
  - મેજર ધ્યાનચંદ
  - મિલ્ખાસિંઘ
- ભારતમાં સૌપ્રથમવાર રાષ્ટ્રીય ખેલ દિવસની ઉજવણી કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી હતી?
  - ૧૯૪૭
  - ૧૯૫૨
  - ૧૯૬૯
  - ૧૯૮૦
- રાષ્ટ્રીય ખેલ દિવસ નિમિત્તે એનાયત કરવામાં આવતો સૌથી મોટો એવોર્ડ કયો છે?
  - મેજર ધ્યાનચંદ ખેલ રત્ન પુરસ્કાર
  - અર્જુન એવોર્ડ
  - દ્રોણાચાર્ય એવોર્ડ
  - પદ્મવિભૂષણ
- અર્જુન એવોર્ડ કયા વર્ષથી એનાયત કરવામાં આવે છે?
  - ૧૯૯૧
  - ૧૯૫૨
  - ૧૯૬૨
  - ૧૯૬૧
- મેજર ધ્યાનચંદ ખેલરત્ન પુરસ્કારની શરૂઆત કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી હતી?
  - ૧૯૯૧-૯૨
  - ૧૯૬૧-૬૨
  - ૧૯૬૨-૬૩
  - ૧૯૫૨-૫૩
- સૌપ્રથમ મેજર ધ્યાનચંદ ખેલરત્ન પુરસ્કાર કોને એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો?
  - સચિન તેંડુલકર
  - મિલ્ખાસિંઘ
  - વિશ્વનાથન આનંદ
  - પી.કે. બેનર્જી
- સૌપ્રથમ મેજર ધ્યાનચંદ ખેલરત્ન પુરસ્કાર મેળવનાર મહિલા રમતવીર કોણ છે?
  - પી.ટી. ઉષા
  - કર્ણમ મલ્લેશ્વરી
  - અપર્ણા ઘોષ
  - મેરી કોમ
- દ્રોણાચાર્ય એવોર્ડની શરૂઆત કયા વર્ષથી કરવામાં આવી હતી?
  - ૧૯૮૨
  - ૧૯૯૩
  - ૧૯૯૫
  - ૧૯૮૫
- સૌપ્રથમ દ્રોણાચાર્ય એવોર્ડ વિજેતાઓમાં નીચેના પૈકી કોણ ન હતું?
  - બાલચંદ્ર ભાસ્કર ભાગવતબ. ઓ.પી. ભારદ્વાજ
  - ઓ.એમ. નામ્બિયાર
  - રમાકાંત આર્યેકર
- દ્રોણાચાર્ય એવોર્ડ મેળવનાર સૌપ્રથમ મહિલા કોણ કોણ છે?
  - હંસા શર્મા
  - રેશુ કોહલી
  - પૂર્ણિમા મહાતો
  - સંધ્યા ગુરૂંગ
- 'ધ્યાનચંદ એવોર્ડ ફોર લાઈફ ટાઈમ અચિવમેન્ટ ઈન સ્પોર્ટ્સ એન્ડ ગેમ'ની શરૂઆત કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી હતી?
  - ૨૦૨૦
  - ૨૦૨૧
  - ૨૦૨૨
  - ૨૦૨૩

- સૌપ્રથમ 'ધ્યાનચંદ એવોર્ડ ફોર લાઈફ ટાઈમ અચિવમેન્ટ ઈન સ્પોર્ટ્સ એન્ડ ગેમ' મેળવનાર પૈકી નીચેનામાંથી કયા રમતવીર ન હતા?
  - અશોક દિવાન
  - ધરમવીર સિંઘ
  - અપર્ણા ઘોષ
  - શાહુરાજ બિરાજદાર
- ભારતમાં રમતગમત ક્ષેત્રે અપાતો રાષ્ટ્રીય કક્ષાનો સૌથી જૂનો પુરસ્કાર કયો છે?
  - દુલિપ ટ્રોફી
  - ટેન્જીંગ નોર્ગે નેશનલ એવોર્ડ
  - મેજર ધ્યાનચંદ ખેલરત્ન પુરસ્કાર
  - મૌલાના અબુલ કલામ આઝાદ ટ્રોફી
- વર્ષ ૨૦૨૨માં મેજર ધ્યાનચંદ ખેલરત્ન પુરસ્કાર કોને એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો?
  - નિર બહાદૂર ગુરૂંગ
  - અશ્વિનિ અક્કુન્જી સી.
  - શરથ કમલ અચંતા
  - અવિનાશ મુકુંદ સાબલે
- ઓલમ્પિક્સમાં વ્યક્તિગત સુવર્ણ ચંદ્રક મેળવનાર પ્રથમ ભારતીય રમતવીર કોણ છે?
  - અભિનવ બિન્દ્રા
  - રાજ્યવર્ધનસિંહ રાઠોર
  - પી.વી. સિંધુ
  - મેરી કોમ

- મેજર ધ્યાનચંદ ખેલરત્ન એવોર્ડ, અર્જુન એવોર્ડ, દ્રોણાચાર્ય એવોર્ડ, રાષ્ટ્રીય ખેલ પ્રોત્સાહન પુરસ્કાર, પદ્મશ્રી અને પદ્મ ભૂષણ, આ તમામ એવોર્ડ મેળવનાર એકમાત્ર રમતવીર કોણ છે?
  - પી. આર. શ્રીજેશ
  - પી. ગોપીચંદ
  - પી.વી. સિંધુ
  - પી.ટી. ઉષા
- પેરા ઓલમ્પિક્સમાં વ્યક્તિગત સુવર્ણ ચંદ્રક મેળવનાર પ્રથમ રમતવીર કોણ હતા?
  - દેવેન્દ્ર ઝાઝરીયા
  - રાજેન્દ્રસિંઘ રાહલુ
  - જોર્જીદરસિંઘ બેદી
  - મુરલીકાંત પેટકર
- નેતાજી સુભાષચંદ્ર બોઝ નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ સ્પોર્ટ્સ ક્યાં આવેલી છે?
  - પટ્ટીયાલા, પંજાબ
  - પીલીભીત, ઉત્તર પ્રદેશ
  - પુણે, મહારાષ્ટ્ર
  - પુરૂલિયા, પશ્ચિમ બંગાળ
- નેશનલ સ્પોર્ટ્સ યુનિવર્સિટી ક્યાં આવેલી છે?
  - માણીપુર
  - મેઘાલય
  - મિઝોરમ
  - નાગાલેન્ડ
- વર્ષ ૨૦૨૨માં અમદાવાદ ખાતે નેશનલ ગેમ્સની કઈ આવૃત્તિનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું?
  - ૩૪મી
  - ૩૫મી
  - ૩૬મી
  - ૩૭મી
- નેશનલ ગેમ્સ ૨૦૨૨માં વિવિધ રમતોમાં ગુજરાતના રમતવીરોએ કુલ કેટલા ચંદ્રક પ્રાપ્ત કર્યા હતા?
  - ૪૮
  - ૪૯
  - ૫૦
  - ૫૧

- નેશનલ ગેમ્સ સૌપ્રથમવાર કયા નામે શરૂ કરવામાં આવી હતી?
  - નેશનલ ઓલોમ્પિક ગેમ્સ
  - ઈન્ડિયન ગેમ્સ
  - ઈન્ડિયા નેશનલ ઓલોમ્પિક ગેમ્સ
  - ઈન્ડિયન ઓલોમ્પિક ગેમ્સ
- નેશનલ ગેમ્સની શરૂઆત કયા વર્ષમાં કરવામાં આવી?
  - ૧૯૨૪
  - ૧૯૪૦
  - ૧૯૪૨
  - ૧૯૨૦
- રોવર્સ કપ કઈ રમત સાથે સંકળાયેલો છે?
  - ક્રિકેટ
  - હોકી
  - ટેનિસ
  - બેડમિન્ટન
- વર્ષ ૨૦૧૨માં બિલિયર્ડ્સની રમતમાં વર્લ્ડ ચેમ્પિયન બનનાર ગુજરાતી રમતવીર કોણ છે?
  - ગીત શેઠી
  - ધ્વજ હરિયા
  - પંકજ અડવાણી
  - રૂપેશ શાહ
- વર્ષ ૨૦૨૨માં યોજાયેલી બર્મિંગહામ કોમનવેલ્થ ગેમ્સમાં પેરા ટેબલટેનિસમાં કયા ગુજરાતી રમતવીરે સુવર્ણ ચંદ્રક મેળવ્યો?
  - ભાવિના પટેલ
  - પારુલ પરમાર
  - અમી ઘિયા
  - માનસી જોષી
- રમતગમત ક્ષેત્રે રાજ્યના પ્રતિભાશાળી ખેલાડીઓ રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાએ સિદ્ધિઓ હાંસલ કરે તે માટે પ્રોત્સાહન આપવા ગુજરાત સરકાર દ્વારા કઈ યોજના શરૂ કરવામાં આવી હતી?
  - ખેલ મહાકુંભ યોજના
  - ખેલ શક્તિ યોજના
  - શક્તિદૂત યોજના
  - ખેલ સિદ્ધિ યોજના
- ખેલ પ્રતિભા પુરસ્કાર યોજના અંતર્ગત ઓલમ્પિકમાં સુવર્ણ ચંદ્રક મેળવનાર ખેલાડીને રાજ્ય સરકાર દ્વારા કેટલા રૂપિયાની પ્રોત્સાહક રકમ આપવામાં આવે છે?
  - રૂ. ૩ કરોડ
  - રૂ. ૫ કરોડ
  - રૂ. ૨ કરોડ
  - રૂ. ૪ કરોડ
- ખેલ પ્રતિભા પુરસ્કાર યોજના અંતર્ગત નેશનલ ગેમ્સમાં વ્યક્તિગત રમતમાં સુવર્ણ ચંદ્રક મેળવનાર ખેલાડીને રાજ્ય સરકાર દ્વારા કેટલા રૂપિયાની પ્રોત્સાહક રકમ આપવામાં આવે છે?
  - રૂ. ૨ લાખ
  - રૂ. ૩ લાખ
  - રૂ. ૪ લાખ
  - રૂ. ૫ લાખ

જવાબ:

(1-બ) (2-ક) (3-બ) (4-અ) (5-ડ) (6-અ) (7-ક) (8-બ) (9-ડ) (10-ડ) (11-અ) (12-ક) (13-બ) (14-ડ) (15-ક) (16-અ) (17-બ) (18-ડ) (19-અ) (20-અ) (21-ક) (22-બ) (23-ડ) (24-બ) (25-અ) (26-ડ) (27-અ) (28-ક) (29-બ) (30-બ)

સ્વાધ્યાય :

૧.) ગુજરાતની વર્તમાન રંગભૂમિ વિષે આપના મંતવ્યો (૧૫૦ શબ્દો)

૨.) ગુજરાતની ઈકો કેમ્પ સાઈટ્સ (૧૫૦ શબ્દો)

(ઉપરોક્ત વિષય અંગે આપના અભિપ્રાય ૧૫૦ થી ૨૦૦ શબ્દોની મર્યાદામાં તંત્રીશ્રી, ગુજરાત રોજગાર સમાચાર કાર્યાલય, પ્રકાશન શાખા, બ્લોક નંબર ૧૯ ભોંયતળિયે ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગરના સરનામે અથવા rojsam15@gmail.com પર મોકલી આપવા વિનંતી. આપના સૂચનો અને પ્રતિભાવો આવકાર્ય છે.)

ગી	ભ	રૂ	ચ	ર	વિ	વા	ત્સ્યા	ય	ન
ત	સો	પા	ર	ને	રા	બી	અ	જ	ઉ
ગો	હિ	લ	વા	ડ	સ	મા	જ	વા	દ
વિં	ધ્યા	ચ	લ	ય	ત	ન	ર	ન	વા
દ	ન	ખી	સુ	જ	ની	વી	ખ	પ્ર	ડા
ડા	ચં	ખા	રા	સ	રી	ની	શ્રી	સ્થ	ળ
સા	દ	રા	વુ	ત	પા	ભ	વ	ભૂ	તિ
ર	હા	ઈ	ડ્રો	જ	ન	વા	સ	તા	રા
ના	ગ	ર	રૂ	ડા	બા	ઈ	આ	ન	ર્ત
થ	મો	મી	ટ	ર	ઈ	પુ	ધ્યા	વ	તી

પ્રશ્નો :

- જામનગર પાસે કયું નૌસેના તાલીમ કેન્દ્ર આવેલું છે?
- સૂર્યમંદિર માટે પ્રસિદ્ધ મોઢેરા કઈ નદીના કિનારે વસેલું છે?
- ભરૂચની પ્રખ્યાત હસ્તકલા કઈ છે જે હાલ લુપ્ત થવાના આરે છે?
- હોકીના જાદુગર તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે?
- રેતી અને માટી દ્વારા રચિત કાળા ક્ષારને કયા નામથી ઓળખાય છે?
- કયું વર્તમાનપત્ર ઈન્દુલાલ યાજ્ઞિકે શરૂ કરેલું જે પછીથી ગાંધીજી દ્વારા ચલાવવામાં આવ્યું?

- કરિયો ડુંગર કયા જિલ્લામાં આવેલો છે?
- કામશાસ્ત્રની પ્રાચીન ભારતીય પરંપરાને જાળવવામાં કોણે બહુમૂલ્ય ફાળો આપ્યો?
- ધેલો અને શેત્રુંજી નદી વચ્ચેનો વિસ્તાર કયા નામે ઓળખાય છે?
- ઉત્તર ગુજરાતનો વડનગર વિસ્તાર કયા પ્રદેશ તરીકે ઓળખાતો હતો?
- કચ્છની પ્રસિદ્ધ બ્લોક પ્રિન્ટિંગ હસ્તકલા કઈ છે?
- મહાભારતકાળથી નવરાત્રીમાં વરદાયીની માતાની પલ્લી ક્યાં ભરાય છે?
- થિમ્કુ કયા દેશની રાજધાની છે?
- કઈ ધાતુ લોખંડ પર કાટ આવતો અટકાવવા આવરણ તરીકે વાપરવામાં આવે છે?
- વિશ્વ વિરાસત યાંપાનેર પાસે રાજ્ય સરકાર દ્વારા કયા વનનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે?
- કાર્લ માર્ક્સ કઈ રાજકીય વિચારધારાના પ્રવર્તક છે?
- અડાલજની વાવ કોણે બંધાવી હતી?
- પારસીઓએ ઈરાનથી લાવેલો પવિત્ર અગ્નિ ગુજરાતના કયા સ્થળે સ્થાપ્યો હતો?
- કૃષ્ણ, રાધા અને ગોપીઓ વચ્ચેના સંબંધને કાવ્યાત્મક રીતે જયદેવની કઈ કૃતિ રજૂ કરે છે?
- માલતી માધવ કયા સંસ્કૃત નાટ્યકારની કૃતિ છે?
- ભારતીય આશ્રમ વ્યવસ્થામાં ગૃહસ્થાશ્રમ પછી કયો ત્રીજો તબક્કો આવે છે?

- વલસાડમાં કઈ પર્વતમાળા આવેલી છે?
- કચ્છ વિસ્તારની ઉંટની કઈ પ્રજાતિ પાણીમાં તરી શકે છે?
- કઈ પર્વતમાળા ભારતીય મહાદ્વીપને ભૌગોલિક રીતે ઉત્તર અને દક્ષિણ ભારત એમ બે ભાગમાં વિભાજિત કરે છે?
- બ્રહ્માંડમાંથી સૌથી વધુ મળી આવતો વાયુ કયો છે?
- ગાંધીનગર પાસે આવેલું કયું ગામ બ્રિટીશ એજન્સી દરમ્યાન મહી કાંઠા એજન્સીનું મુખ્ય મથક હતું?
- ઉષ્ણતા માપવા કયા સાધનનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?
- હાલનું સિદ્ધપુર પ્રાચીનકાળમાં કયા નામે ઓળખાતું હતું?
- પન્નાલાલ પટેલની કઈ કૃતિમાં ઇપ્સનીયા કાળની પૃષ્ઠભૂમી આપવામાં આવી છે?
- ભારતના રાજચિહ્ન તરીકે સ્વીકારાયેલો સમ્રાટ અશોકનો ચતુર્મુખ સિંહસ્તંભ ક્યાં આવેલો છે?

જવાબ:

જામનગર '0૬ 'ડાઠબ
 [પ્રા]ખામ '6૮ 'ખાજાજ '8૮ 'ટટાખાખા '૮૮ '૧૨૩ાસ '9૮ 'ખજોડાજ
 '૫૮ 'ખાખાખા '૫૮ 'ડાઠાખ '૬૮ '૧૨૩ાખ '૮૮ 'ખખખખા '૧૮
 'ખખખખ '૦૮ 'ખખખખખ '61 'ખખખખ '81 'ડાખખખ '૮1 'ખખખખખ
 '91 'ખખખખ '૫1 'ખખખ 'ખા 'ખખખ '૬1 'ખખખખ '11
 'ખખખખ '01 'ખખખખખ '6 'ખખખખખ '8 'ખખખખ '૮ 'ખખખખખ '9
 'ખખખખખ '5 'ખખખખખ 'ખ 'ખખખખ '૬ 'ખખખખખ '૮ 'ખખખખખ '1

BHARAT DYNAMICS LIMITED

(A Govt. of India Enterprise, Ministry of Defence)
GACHIBOWLI, HYDERABAD

COMPLETE ADVERTISEMENT MUST BE READ BEFORE FILLING UP ON-LINE APPLICATION

Bharat Dynamics Limited (BDL), a Miniratna Category-I, Public Sector Enterprise, was incorporated in the year 1970 under the Ministry of Defence (MoD), Government of India. A pioneer in the manufacture of Anti-Tank Guided Missiles, today, BDL has evolved as a conglomerate, manufacturing ATGMs of later generations, Strategic Weapons, Launchers, Underwater Weapons, Decoys and Test Equipments. BDL is engaged in manufacturing of Missiles Systems and other sophisticated equipments vital for the Defence of the Country and is amongst a few Industries in the World having capabilities to produce State of the Art Guided Weapons Systems. The customers of the Organization are all three wings of the Armed Forces, Government of India.

BDL offers a Challenging and Rewarding career to dynamic individuals to contribute towards Nation building in the field of Strategic Defence Equipments. Selected candidates will be posted to any of the Units/ Offices of the Company i.e. at Corporate Office, Gachibowli, Hyderabad (T.S.), Kanchanbagh Unit, Hyderabad, (T.S.), Bhanur Unit, Sangareddy District. (T.S.), Visakhapatnam Unit (A.P.),Ibrahimpattam, Ranga Reddy District (T.S), Amaravathi (Maharashtra), Liaison Office (New Delhi) or New upcoming project locations across India as per requirement of the Company.

Eligible and interested candidates are required to apply online. Online Application Opens from 21st August, 2023 at 14:00 hrs and Closes on 20th September, 2023 at 17:00 hrs.

A. DETAILS OF VACANCIES

Sl. No	Name of the Post	Grade	No. of Vacancies	Reservation
1	MT (Electronics)	II	15*	UR-5, EWS-2, OBC(NCL)-4, SC-2, ST-2 (Out of this vacancies, 1-vacancy is reserved for PwBD-LD)
2	MT (Mechanical)	II	12	UR-4, EWS-1, OBC(NCL)-3, SC-2, ST-2
3	MT (Electrical)	II	4	UR-1, EWS-1, OBC(NCL)-1, SC-1
4	MT (Computer Science)	II	1	UR-1
5	MT(Cyber Security)	II	2	UR-1, OBC(NCL)-1
6	MT(Chemical)	II	2	UR-1, OBC(NCL)-1
7	MT(Civil)	II	2	UR-1, SC-1
8	MT (Business Dev.)	II	1	UR-1
9	MT (Optics)	II	1	UR-1
10	MT (Finance)	II	2	UR-1, OBC(NCL)-1
11	Welfare Officer**	I	2	UR-1, OBC(NCL)-1
12	JM (Public Relations)	I	1	UR-1
Total			45	

Scale of Pay IDA Pattern (Increment 3% p.a.) : Grade-II is ₹ 40,000-1,40,000/- & Grade-I is ₹ 30,000-1,20,000/-

Approx. CTC P.A. at minimum of Basic Pay : Grade-II is ₹ 12.21 Lakhs (on absorption of MTs in Grade-II i.e. as Assistant Manager) & Grade-I is ₹ 9.23 Lakhs

* **4% Reservation for PwBD:** Out of total 42 vacancies of Management Trainees (Grade-II), One (1) vacancy is reserved for Persons with Benchmark Disability (PwBD) - LD (Locomotor Disability including cerebral palsy, leprosy cured, dwarfism, acid attack victims and muscular dystrophy). The said Vacancy is earmarked for MT (Electronics) post only. Eligible PwBD-LD candidates are instructed to apply for MT (Electronics) post only as per their qualifications.

**Welfare Officer vacancies are earmarked for BDL Production Units i.e., Kanchanbagh Unit, Hyderabad, (T.S.) and Bhanur Unit, Sangareddy District. (T.S.)

Abbreviations Used: MT=Management Trainee, UR=Unreserved / General, SC=Scheduled Caste, ST=Scheduled Tribe, OBC (NCL)= Other Backward Caste (Non-Creamy Layer), EWS = Economically Weaker Sections.

B. AGE LIMIT & AGE RELAXATIONS: Age will be reckoned as on 27.07.2023:

Name of the Post(s)	Grade	Upper Age Limit (in years)			
		General / EWS	OBC (NCL)	SC	ST
MT (Electronics) / MT(Mechanical)	II	27	30	32	32
MT (Electrical)	II	27	30	32	27
MT (Computer Science) / MT (Business Development) / MT (Optics)	II	27	27	27	27
MT (Cyber Security) / MT (Chemical)	II	27	30	27	27
MT (Civil)	II	27	27	32	27
MT (Finance) with MBA (Finance) or equivalent qualification	II	27	30	27	27
MT (Finance) with CA / ICWAI qualification	II	28	31	28	28
Welfare Officer	I	28	31	28	28
JM (Public Relations)	I	28	28	28	28

i) **For PwBD candidates:** In respect of Persons with Benchmark Disability (PwBD), upper age limit is relaxable by 10 years for all the posts advertised which is over and above the relaxation admissible for candidates belonging to SC / ST / OBC (Non-Creamy Layer).

ii) Relaxation in age will be extended to Ex-servicemen as per extant Govt. Rules. Commissioned Officers/ECOs/SSCOs who have rendered at least 5 years of Military service and have been released on completion of assignment (including those where assignment is due to be completed within 6 months), otherwise than by way of dismissal or discharge on account of misconduct or inefficiency or on account of physical disability attributable to military service or an invalidment, are eligible for relaxation of the upper age limit upto 5 years.

iii) Upper age limit is relaxable by 5 years for the candidates who had ordinarily been domiciled in the state of Jammu & Kashmir during the period from 1/1/1980 to 31/12/1989 on submission of domicile certificate.

iv) The maximum age limit for Internal candidates i.e., Permanent employees of BDL will be 55 years.

v) The maximum age limit of the applicant shall not exceed 55 years including all possible age relaxations.

C. QUALIFICATION:

i) The Essential Qualification (*) for posts are as indicated hereunder:

Sl No.	Name of the Post(s)	Grade	Essential Qualification (s)
1	MT(Electronics)	II	First Class Bachelor's Degree (or 5 Year Integrated course) in Engineering or Technology in the discipline of Electronics or equivalent course from a recognized University/ Institute
2	MT (Mechanical)	II	First Class Bachelor's Degree (or 5 Year Integrated course) in Engineering or Technology in the discipline of Mechanical or equivalent course from a recognized University/ Institute
3	MT(Electrical)	II	First Class Bachelor's Degree (or 5 Year Integrated course) in Engineering or Technology in the discipline of Electrical or equivalent course from a recognized University/ Institute
4	MT(Computer Science)	II	FirstClassBachelor'sDegree(or5YearIntegrated course) in Engineering or Technology in the discipline of Computer Science or equivalent course from a recognized University/ Institute
5	MT(Cyber Security)	II	<ul style="list-style-type: none"> • First class Bachelor's Degree (or 5 Year Integrated course) or Masters Degree in Engineering or Technology in the discipline of 'Cyber Security'. OR • First Class Bachelor's Degree (or 5 Year Integrated course) in Engineering or Technology in the discipline of Computer Science or Information Technology from a recognized University/ Institute AND Certification Courses in any of the following: <ul style="list-style-type: none"> + Certified Ethical Hacker from EC-Council + Certified Information System Security Professional (CISSP) from (ISC) 2; + Certified Information Security Management (CISM) from ISACA + ISO 27001 from approved Certifying body + SOC Security Technology (such as SIEM, UEBA etc.) Certification; + Any other equivalent Cyber Security certification like CISCO Certified Network Associate (CCNA), GIAC Security Essentials(GSEC), Offensive Security Certified Professional (OSCP), Certified Cloud Security Professional (CCSP), Cyber Security Analyst (CySA+), Information technology Infrastructure Library (ITIL) & Comp TIA Security+ etc.
6	MT(Chemical)	II	First Class Bachelor's Degree (or 5 Year Integrated course) in Engineering or Technology in the discipline of Chemical or equivalent course from a recognized University/ Institute OR First Class M.Sc (Chemistry) from a recognized University/ Institute
7	MT(Civil)	II	First Class Bachelor's Degree (or 5 Year Integrated course) in Engineering or Technology in the discipline of Civil or equivalent course from a recognized University/ Institute
8	MT(Business Development)	II	First Class Bachelor's Degree (or 5 Year Integrated course) in Engineering or Technology (Mechanical / Electronics / Electrical / Electronics & Communication / Electronics & Instrumentation / Industrial Electronics / Production) AND First Class in 2-years MBA with Specialisation in Marketing /Sales & Marketing or equivalent / post graduate diploma / Post Graduate Degree with Specialisation in Marketing /Sales & Marketing from a recognized University/ Institute Desirable – Diploma in International Marketing / Foreign Trade.

IASની પરીક્ષામાં પુછાતા જનરલ સ્ટડીઝને લગતા પ્રશ્નો કેટલા અઘરા હોય છે?

મિત્રો,

આજની તારીખે સરકારી નોકરીના વિવિધ પદો માટે મુખ્યત્વે GPSC, ગોણ સેવા, UPSC, પોલીસ, Railway, Bank, Staff Selection Commission, Defence, Insurance દ્વારા તથા અન્ય કેટલાક ખાતા-વિભાગોની ભરતી માટેની સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ લેવાય છે. આવી પરીક્ષાઓમાં વર્ગ-૧/૨/૩ની જગ્યાની સંખ્યા કરતા ઉમેદવારોની સંખ્યા ઘણી મોટી હોય છે અને દર વર્ષે વધતી જ જાય છે. તેથી ઘણીવાર prelims, mains અને interview એમ ત્રણ તબક્કે પરીક્ષા લેવાય છે.

સામાન્ય જ્ઞાનના મુખ્ય બે પ્રકાર : GKનું વિશ્લેષણ કરતાં જણાશે કે તેના મુખ્યત્વે બે પ્રકાર છે:

૧. Fixed or static (કાયમી), જેમાં ઇતિહાસ, ભૂગોળ, વિજ્ઞાન વગેરેની જુની, નિશ્ચિત, ફરી બદલાવી ન શકાય તેવી વિગતો હોય છે. દાખલા તરીકે

- ભૂગોળ : નદીઓ, પર્વતો, ખનીજ, ખંડો, ઋતુઓ, ગ્રહો, અક્ષાંશ, રેખાંશ, વગેરે
- પર્યાવરણના અગત્યના પાસા
- ઇતિહાસ : વિવિધ યુધ્ધો, રાજાઓ, વંશ, કલા, સાહિત્ય આંદોલનો વિદેશી મુલાકાતીઓ અને તેમના પ્રવાસ વર્ણન, સાહિત્ય, વગેરે.
- વિજ્ઞાન : વિજ્ઞાનના સિદ્ધાંતો-નિયમો, પોષણ, વૈજ્ઞાનિકો, મહત્વની સંશોધન સંસ્થાઓ
- અર્થશાસ્ત્રના પાયાના સિદ્ધાંતો

૨. બદલાતું રહેતું સામાન્ય જ્ઞાન (dynamic) : આમાં નવી શોધો, એવોર્ડ, પારિતોષીક, ખેલ-જગત, દેશ-વિદેશના રોજ-બ-રોજનાં બનાવો, અર્થશાસ્ત્રનાં તાજેતરનાં ફેરફારો, બજેટ, વિશ્વ સંસ્થાની બેઠકો (દા.ત. G20), નવા ઠરાવો, સરકારની નવી યોજનાઓ, Artificial Intelligence, cyber security, UPI, વગેરેનો સમાવેશ થાય છે.

સામાન્ય જ્ઞાનના પેપર માં મુખ્યત્વે નીચેના પેટા વિષયોનો સમાવેશ થાય છે:

- ✓ અગત્યના રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય વર્તમાન પ્રવાહો, અગત્યના યુકાદા, કાયદા, નવા બીલ
- ✓ ભારતનો ઇતિહાસ અને સ્વાતંત્ર સંગ્રામ
- ✓ ભારતની અને વિશ્વની ભૂગોળ, આર્થિક, સામાજિક અને ભૌતિક બાબતો
- ✓ ભારતનું બંધારણ, પંચાયતી રાજ પદ્ધતિઓ, જાહેર વ્યવસ્થા, ન્યાયતંત્ર
- ✓ આર્થિક અને સામાજિક વિકાસ, ગરીબી, વસ્તી ગણતરી, સામાજિક ક્ષેત્રે લીધેલા અગત્યના પગલાં, સરકારની કલ્યાણકારી યોજનાઓ.
- ✓ પર્યાવરણ, ક્લાઇમેટ ચેન્જની પ્રાથમિક સમજ અને જેમાં વિષય નિષ્ણાત હોવું જરૂરી ન હોય તેવી બાયોડાઇવર્સિટીની બાબતો
- ✓ સામાન્ય વિજ્ઞાન, કૃષિ અને ટેકનોલોજી
- ✓ અગત્યની વિશ્વ સંસ્થાઓ (WHO, UN, IMF, UNESCO, UNICEF, ILO, etc)
- ✓ એવોર્ડ, વ્યક્તિ વિશેષ, સ્થળ વિશેષ, પારિતોષિક તથા અન્ય

IAS પ્રિલીમ્સનું General Studiesનું પેપર અઘરું હોય છે કે સહેલું? કોઈપણ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાં અને ખાસ તો IAS, IFS, IRS કે IPSની પરીક્ષામાં જગ્યાઓના પ્રમાણમાં ઉમેદવારોની સંખ્યા ખૂબ વધુ હોય છે. પરીક્ષામાં તેથી યોગ્ય ઉમેદવારને પસંદ કરવા માટે અને તેની વ્યવસ્થિત કસોટી કરવા માટે કેટલીક વાર પ્રશ્નોને જાણી જોઈને થોડા twist કરીને અઘરા બનાવવામાં આવે છે. જેથી હોશિયાર વિદ્યાર્થી પાસ થઈ શકે અને ગોખણપટ્ટી કરનાર, અધકચરો કે ઉપર છેલ્લું જ્ઞાન ધરાવતો ઉમેદવાર પસંદગીમાં ન આવી જાય.

આઈએએસની પરીક્ષામાં કોઈપણ પ્રશ્ન એટલો સીધો અને સહેલો પૂછાતો નથી. પરંતુ જે તે ઘટના કે ઇશ્યુને

અસર કરતા પરિબળો અને હવે આવા પ્રશ્નોનો શું સંભવિત ઉકેલ હોઈ શકે તે રીતે પ્રશ્નની ભાષા અને વિકલ્પો ગોઠવવામાં આવે છે. દાખલા તરીકે વર્તમાન પ્રવાહોમાં એવું ન પૂછે કે ઈન્ડો પેસિફિક ઈકોનોમિક ફેમ-વર્કની બેઠક ક્યાં યોજાઈ હતી? તો જવાબ છે ટોક્યો. પરંતુ ઉમેદવારની ખરી કસોટી કરવા અને તેની બારીકીથી વાંચવાની ખરાઈ કરવા માટે તથા તેના જ્ઞાનની કો-રીલેટ કરવાની શક્તિની ઊંડાણપૂર્વકની ચકાસણી કરવા માટે એવું પૂછશે કે :

Q. તાજેતરમાં જે ઈન્ડો પેસિફિક ઈકોનોમિક ફેમ વર્કની બેઠક યોજાઈ તેના અંગે નીચેના પૈકી કયા વિધાનો ખરા છે ?

૧. આ ફેમવર્ક માટેની બેઠકમાં ભારતના વડાપ્રધાન તરીકે શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ ભાગ લીધો હતો
  ૨. આ ફેમવર્કમાં કુલ 12 દેશ જોડાયેલા છે
  ૩. શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ ટ્રસ્ટ, ટ્રાન્સપરન્સી અને ટાઈમને લઈને ત્રણ T ઉપર ધ્યાન આપવા જણાવ્યું હતું
  ૪. આ બેઠકમાં અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ હાજર રહ્યા હતા.
- વિકલ્પ : (A) ૧ થી ૪ તમામ વિધાનો ખરા છે. (B) માત્ર ૧ થી ૩ વિધાનો ખરા છે. (C) માત્ર ૧ થી ૨ વિધાનો ખરા છે (D) માત્ર વિધાન ૧ અને ૩ ખરા છે. જવાબ (B) છે. વિધાન ૪ ખોટું છે. આ બેઠકમાં અમેરિકાના પ્રમુખ પ્રમુખ જો બાઈડન હાજર રહેલ.

હવે આપ વિચારો કે ઉક્ત પ્રશ્ન વાંચવામાં, વિચારવામાં અને ખરો જવાબ આપવામાં કેટલો સમય લાગે.

પ્રિલિમનરી પરીક્ષાના General Studiesના પેપરના પેટા વિષયોનું પૃથ્થકરણ કરીએ તો:

ક્રમ	પેટા વિષય	2020	2021	2022	11 વર્ષની સરેરાશ
1	અર્થશાસ્ત્ર અને સરકારી યોજનાઓ તેમજ સંસ્થાઓ	16	14	16	15
2	ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ	19	18	16	16
3	બંધારણ અને જાહેર વહીવટ	15	18	10	16
4	પર્યાવરણ અને ઈકોલોજી	15	16	14	15
5	ભૂગોળ (ભારત+વિશ્વ) + ખેતી વિષયક	14	15	13	13
6	વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી	8	11	12	11
7	આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો + વિશ્વ સંસ્થાઓ	2	0	8	4
8	વર્તમાન પ્રવાહો અને અન્ય	11	8	11	10
	કુલ MCQ	100	100	100	100

સ્કૂલ કોલેજની પરીક્ષાઓની જેમ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓમાં અને ખાસ તો સામાન્ય અભ્યાસનો કોઈ fixed સિલેબસ હોતો નથી. માત્ર indicative syllabus કે topics આપેલા હોય છે. અહીં આપેલી માહિતી માત્ર માર્ગદર્શન પુરતી છે. સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓના General Studiesના અનુભવી અને નિષ્ણાત લોકો General Studiesના પેટા વિષયોનું જુદું જુદું વર્ગીકરણ કરે છે. કારણ કે સામાન્ય અભ્યાસની કોઈ નિશ્ચિત સરહદ નથી અને ઘણા પ્રશ્નો એક કે તેથી વધુ પેટા-વિષયોમાં વર્ગીકૃત થઈ શકતા હોય છે. દા.ત. પર્યાવરણ, ખેતી, ભૂગોળ કે વર્તમાન પ્રવાહો overlapping પેટા વિષય થઈ જાય છે. પરંતુ, આના પરથી એટલો ખ્યાલ ચોક્કસ આવે છે કે ઇતિહાસ, ભૂગોળ, અર્થશાસ્ત્ર, પર્યાવરણ અને વિજ્ઞાનના વિષયો બરાબર તૈયાર કરી લઈએ તો 75% જેટલી તૈયારી પૂર્ણ થઈ શકે છે. અને સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાના નામમાં જ સ્પર્ધા છે એટલે સ્વાભાવિક રીતે જ જે ઉમેદવાર પદ્ધતિસરની મહેનત કરશે તે જ પાસ થશે.

ક્રમ	પેટા વિષય	2020	2021	2022	11 વર્ષની સરેરાશ
9	MT(Optics)	16	14	16	15
10	MT(Finance)	19	18	16	16
11	Welfare Officer	15	18	10	16
12	JM(Public Relations)	15	16	14	15

- i) "First Class" to be read as "60% marks in aggregate" for UR/OBC (NCL) / EWS candidates and "55% marks in aggregate" for SC / ST candidates with respect to posts reserved for that category only.
- iii) The Essential Qualification should be recognized by State/Central Government/UGC/AICTE (University incorporated by an Act of the Central or State Legislature in India or other Educational Institutions established by an Act of Parliament or declared to be deemed as Universities under Section 3 of the University Grants Commission Act, 1956).
- iv) The date of declaration of result / issuance of mark as mentioned in the certificate sheet shall be deemed to be the date of acquiring the qualification and there shall be no relaxation on this account.
- v) Internal candidates i.e., Permanent employees of BDL, applying for any of the posts under direct advertisement should possess relevant technical & professional qualifications from recognized University / Institution with prescribed % of marks as applicable.

Note: Application fee is **non-refundable**; therefore, candidates are requested to verify their eligibility thoroughly before making any payment. The candidature of applicants submitting fee of lesser amount or depositing fee through any other mode other than the prescribed method, will be rejected. The application fee paid by ineligible candidates shall be forfeited and no correspondence shall be entertained in this regard.

I. GENERAL CONDITIONS:

1. Only Indian Nationals are eligible to apply.
2. Age stipulated above should be as on 27.07.2023.
3. Applicants employed in Government, Semi-Government Organizations & Public Sector Undertakings should apply through proper channel. However, the candidate is required to produce 'No Objection Certificate' at the time of interview, if not applied through proper channel.
4. Appointment of selected candidates is subject to verification of Educational / Technical Qualifications, Memberships, Caste and Character & Antecedents as the case may be with the Concerned Authorities, as per the Rules of the Company.
5. Candidates seeking reservation as SC/ST/OBC (Non-Creamy Layer) will have to submit caste certificate ONLY in the Prescribed Proforma meant for appointment to posts under the Government of India from the designated authority indicating clearly the candidate's caste, the Act/Order under which the caste is recognized as SC/ST/OBC and the Village/Town the candidate is ordinarily a resident of.
6. Candidates seeking reservation under EWS will have to submit certificate ONLY in the Prescribed Proforma meant for appointment to posts under the Government of India from the designated authority. The EWS Certificate should have been issued on or after 27.07.2022.
7. Candidates must note that BDL follows only Central Government list, not State Government lists for SC/ST/OBC. Similarly, candidates applying under Persons with Benchmark Disability category may note that Government of India rules will be applicable for any concession in this regard.
8. Relaxations / Reservation / Concession as applicable to SC/ST/OBCs (Non Creamy Layer)/PwBD candidates will be extended only on submission of a self-attested copy of valid Caste / Community / Disability Certificate as a proof of his/her claim. An application form without copy of valid certificates and not in prescribed format will be rejected.
9. For getting the reservation benefits under OBC category, candidates need to furnish their OBC - NON CREAMY LAYER (NCL) certificate as per the format prescribed by Government of India (**the pro-forma can be download from BDL website <https://bdl-india.in/>**). The OBC (NCL) Certificate should have been issued on or after 27.01.2023.
10. OBC category candidate who does not belong to "NON-CREAMY LAYER" are not entitled for OBC concessions and such candidates should indicate their category as "UR" and will be considered under UR category.
11. If the SC/ST/OBC/EWS/Disability certificate has been issued in a language other than English/Hindi, the candidates will be required to submit a self-certified translated copy of the same either in Hindi or in English.
12. The candidates are required to apply **ONLINE ONLY**. No manual / paper applications will be entertained.
13. All details given in the Online Application Form will be treated as final and no changes will be allowed. Therefore, the candidates are advised to fill all details in the Application Form carefully.
14. Mere submission of application, fulfillment of Qualifications and other requirements laid down will not entail a right for claiming Written Test / Interview/ appointment.

MINARAL EXPLORATION AND CONSULTANCY LIMITED : NAGPUR(Formerly Mineral Exploration Corporation Limited)
(A MINIRATNA-I GOVERNMENT OF INDIA ENTERPRISE)

Dr. Babasaheb Ambedkar Bhavan, Highland Drive Road, Seminary Hills, Nagpur- 440006 (Maharashtra)

CIN: U13100MH1972GOI1016078

Phone: (0712)- 2510-310/141/142/143

Fax:0712- 2510548

E-Mail: recruitment@mecl.co.in

Website: www.mecl.co.in

RECRUITMENT FOR VARIOUS NON- EXECUTIVE POSTS IN MECL

Mineral Exploration and Consultancy Limited (MECL), (formerly Mineral Exploration Corporation Limited), a Miniratna-I CPSE, under the Ministry of Mines, Government of India, requires smart, result oriented, experienced personnel with initiative and enterprise for its Corporate Office at Nagpur and Project site Offices situated all over in India. MECL, an equal opportunity employer offers best in class remuneration which includes Basic Pay, IDA, HRA, Perks & Allowances, PF contribution, Group performance Related Incentive, Group Medical Insurance Facilities, MECL-Employee Defined Contributory Superannuation Scheme, Group Personal Accident Insurance and Term Insurance, Two/Four wheeler vehicle loan and House Building Advance as per company guidelines. Interested candidates from Central/State Government Departments, CPSEs/State PSUs, Institutions, reputed Private Organizations, are requested to visit the career section of MECL's website and submit online application for the various openings as under:

Post Code	Post/ Grade/ Scale of Pay (IDA)/ Max Age (Years)	No. of Vacancies	Essential Educational Qualifications & Minimum Post -Qualification
01	Accountant / (W-7)/ Scale: Rs. 22,900-55,900/- 30 Years	Backlog: 06 (02-OBC-NCL, 03-SC & 01-ST) (Of which, 02 reserved for PwD-VH/HH/ OH & 04 reserved for Ex-SM)	Essential Qualification: Graduate/ Post Graduate with Intermediate pass of CA/ICWA. Experience: - 03 years post qualification relevant experience after passing Intermediate of CA/ICWA, in Accounts work.
02	Hindi Translator/(W-7)/ Scale: Rs. 22,900-55,900/- 30 Years	Fresh Vacancy: 01 (01-OBC-NCL)	Essential Qualification : (i) Post Graduate in Hindi. (ii) Hindi and English are subject at graduate level. Experience: - 03 years post qualification relevant experience of translation from English to Hindi and vice-versa including technical articles. Desirable qualification: Knowledge of Hindi/English Typing on computer. Desirable Experience: Journalistic experience in a Technical Journal and knowledge of Computer.
03	Technician (Survey & Draftsman) / (W-4)/ Scale: Rs. 20,200-49,300/- 30 Years	Fresh Vacancies: 06 (03-UR, 02-OBC-NCL, 01-EWS) Backlog: 02 (01-SC & 01-ST)	Essential Qualification : Matriculate (OR) equivalent with ITI in Survey/ Draftsmanship (Civil) Experience: 03 years post qualification relevant experience in Survey OR Draftsman.
04	Technician (Sampling)/ (W-4)/ Scale: Rs. 20,200-49,300/- 30 Years	Fresh Vacancies: 10 (04-UR, 03-OBC-NCL, 02-SC, 01-EWS) (of which, 01 reserved for Ex-SM) Backlog: 01 (01-ST)	Essential Qualification : B.Sc. Experience: 03 years post qualification relevant experience of Drill Core/Mine Sampling.
05	Technician (Laboratory)/ (W-4)/ Scale: Rs. 20,200-49,300/- 30 Years	Fresh Vacancies: 05 (03-UR, 01-OBC-NCL, 01-ST) (of which, 01 reserved for Ex-SM) Backlog: 01 (01-ST) (reserved for Ex-SM) Backlog: 05 (03-SC, 02-ST) (Of which, all reserved for PwD-VH/HH/ OH/AM)	Essential Qualification : B.Sc. in Chemistry/Physics/Geology. Experience: - 03 years post qualification relevant experience in Chemical/Petrological/ Mineralogical or similar Laboratories.
06	Assistant (Materials) / (W-4)/ Scale: Rs. 20,200-49,300/- 30 Years	Backlog: 05 (03-SC, 02-ST) (Of which, all reserved for PwD-VH/HH/OH/AM)	Essential Qualification: (i) Graduate with Mathematics (OR) B.Com. (ii) Certificate in Typing with 40 wpm in English from Govt. recognized institutes/board. Experience: - 03 years post qualification relevant experience after passing qualification at (i), in handling engineering and technical stores.
07	Assistant (Accounts) / (W-4)/ Scale: Rs. 20,200-49,300/- 30 Years	Fresh Vacancies: 04 (01-UR, 01-OBC-NCL, 02-EWS) (of which, 01 reserved for Ex-SM) Backlog: 02 (01-UR-PwD, 01-ST-PwD) (both reserved for PwD-VH/HH/OH)	Essential Qualification : B.Com. Experience: 03 years post qualification relevant experience, in Accounts work. Desirable Experience: Tally software. Desirable Qualification: Post Graduation in Commerce/ Finance and Knowledge of Computer.
08	Assistant (HR) / (W-4)/ Scale: Rs. 20,200-49,300/- 30 Years	Fresh Vacancies: 07 (4-UR, 02-OBC-NCL, 01-SC) (Of which, 01 reserved for Ex-SM & 01 reserved for PwD-HH) Backlog: 01 (01-UR-Ex-SM) (Reserved for Ex-SM)	Essential Qualification : (i) BA/B. Com/B.Sc./ BBA/ BBM/BSW. (ii) Certificate in Typing with 40 wpm in English from Govt. recognized institutes/board. Experience: 03 years post qualification relevant experience after passing qualification at (i), as Office Assistant in HR/Admin/Personnel Department. Desirable Qualification: Post Graduate Diploma in Personnel Management/ Labour Laws/ Labour Welfare.
09	Assistant (Hindi)/(W-4) Scale: Rs. 20,200-49,300/- 30 Years	Fresh Vacancy: 01 (01-SC)	Essential Qualification : (i) Graduate with Hindi and English as subjects (OR) Degree in English & having passed equivalent examination in Advance Hindi. (ii) Certificate in Typing with 30 wpm in Hindi from Govt. recognized institutes/ board. Experience: - 03 years post qualification relevant experience of working as Office Assistant in Hindi in reputed company (Public/Pvt) or organization Desirable Qualification: Post Graduate Degree in Hindi. Preferable: Typing speed @ 40 w.p.m. in English (on computer).
10	Electrician/ (W-4) Scale: Rs. 20,200-49,300/- 30 Years	Fresh Vacancy: 01 (01-OBC-NCL) (reserved for Ex-SM)	Essential Qualification : (i) Matriculate or equivalent with ITI (Electrical). (ii) Valid Wireman certificate. Experience: - 03 years post qualification relevant experience after passing Wireman Certificate, in electrical wiring/ repairs of Electrical Machinery/power generation/power transmission/power distribution.

(* Age Relaxation over and above the maximum age specified above, to candidates belonging to SC/ST/OBC-NCL/ PwD /Ex-Serviceman etc. shall be admissible as per Government of India Directives.

The candidates interested in applying to the above posts are advised to refer the detailed advertisement on the MECL website www.mecl.co.in at Career page for further information regarding pay scales, eligibility criteria, educational qualification, experience, age and for submission of online application etc. Candidates must apply online through the website www.mecl.co.in only. Corrigendum/amendment, including due date, if any, will be notified only on the above website and will not be published in any other media including newspaper.

IMPORTANT DATES :

(1) Date of Reckoning for Eligibility criteria (Cut-off-Date) : 21.07.2023.

(2) Commencement of online registration for submitting applications is 14.08.2023 and the closing date is 13.09.2023